

<p>Előfizetési árak</p> <p>Egész évre . . . . 5 frt — kr. Fél " . . . . . 2 frt 50 kr. Negyed " . . . . . 1 frt 25 kr. Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.</p> <p>Hirdetések</p> <p>a legutányosabban számítottak.</p>	<h1>B A J A</h1> <p>vegyes tartalmu hetilap.</p>	<p>Szerkesztőség</p> <p>hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:</p> <p>Rochus-utca 42. szám</p> <p>Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.</p>
--	---	---

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Baja város törvényhatóságának közgyűlése

1883. október 18.

Drescher Ede polgármester d. u. ¼ 4 órákor a közgyűlést megnyitván, mielőtt a napirendre kitűzött tárgyak teletti tanácskozás megkezdett volna, indítványozta, hogy először azon ügyek tárgyalassanak, melyek a múlt havi közgyűlésről elmaradtak, és aztán, ha az idő elegendő lenne, az 1884. évi költség-előirányzat vétségek elő, mely előterjesztés elfogadtatott.

A napirend előtt Kazal János biz. tag interpelálja a polgármestert, mi az oka annak, hogy a nyár folyamánab, midőn az egészségügyi bizottság javaslata tárgyaltott, s kimondott, hogy a régi Sugovicza vize felírassítsa cseljából a város alatt levő töltés keresztül metessék, s ott egy állandó zsilip alkalmasság, maig sem történt semmi, kérdi szándékozik-e ezen ügyet a közhajnak megfelelően elintéztetni.

Drescher polgármester előadja, hogy még a nyáron egy küldöttség bizott meg azon cselből, hogy átiratott intézen a Ferenc csatorna részvénrtársasághoz, melyben az felkérték, hogy a töltésen egy zsilip alkalmasság. Ezen küldöttség munkálát elkészítette, s az átirat el-küldetett, mint ezt az interpelláló biz. tag ur is tudhatja, lévén a küldöttségnek tagja. Hivatalos választ a törvényhatóság eddig nem kapott, de magán uton arról értesült, hogy a Ferenc-csatorna részvénrtársaság megbizta műszaki közégét a zsilip és átmetzés munkálatai egy a költségjegyzék elkészítésére. Hajlandó, ha úgy tetszik a társaságot megszünetni, esetleg a kormányhoz felterjesztést is tenni.

Kazal János nem veszi tudomásul a polgármester választát, kívánja, hogy szak-

értők küldessenek ki, azok tárgyalják az ügyet.

Cserba Ferenc biz. tag megjegyzi, hogy a parlamentarizmus életben a gyakorlat az, hogy az adott választ ha nem vétetik tudomásul, bizalmatlanság fejeztetik ki. A jelen ügyben a városi tanács úgy annak elnöke a polgármester, kötelességeit teljesítették, őket mulasztás ez ügyben nem terheli, de ettől is eltekintve teljes bizalommal van a hatóságunk tanácsa és a polgármester iránt, s indítványozza, hogy a polgármesteri választ tudomásul vétsétek.

Kazal János biz. tag megjegyzi, hogy Cserba Ferenc biz. tag őt nem értette jól, nem vezeti őt bizalmatlanság. Személyes kérdésben emel szót Cserba Ferenc biz. tag, s megjegyzi, hogy ő a vesek és szivekben olvasni nem bír, adott szóból ért az ember, s miután Kazal biz. tag úgy fejezte ki magát, hogy az adott választ nem veszi tudomásul, azt mint a bizalmatlanság jelét kellett venni, ajánlja indítványát elfogadás végett, mire az egyhangulag elfogadtatott.

Kigerl János biz. tag előadja, hogy a mult hóban egy koci halat akart a rendőrség elkobozni, állítván, hogy a halak döglöttek, a vásárló közönség, úgy az eladó hiába mondták, hogy a halak frissek, az egész mennyiséget elkobzás végett a piacról elvitték a városába udvarába. Véletlenül arra járván a csodülés okát megutdva, a szegény elarusító kérelmére közbelépve, elment a rendőrséghez, hol kérdésére azon felvilágosítást nyerte, miszerint a halak azért szándékoltnak elkoboztatni, mert azok az orvosi vélemény szerint döglöttek Nyomban erre két orvossal tekintette meg a halakat, mire kitünt, hogy élők az állatok. Ily közmegebotránkozató eljárás az illető tisztviselőnek eltérni nem lehet, nemzetgazdászati jelentősége is fontos a kérdésnek, mert elriasztanak az árusítók a

piacról, s verseny hiányában drágaság lesz.

Kérdi a polgármestert, van-e tudomása ezen esetről, s ha igen, szándékozik-e a hivatalos hatalommal visszaelő tisztviselőt felelősségre vonni, s jövődre megakadályozni ily eset ismétlését.

Polgármester kijelenti, miszerint ezen esetről tudomása nincs, de után jár, s megadandja választát. Dr Ivánovits Pál reflectálva indítványozó szavaira, helyteleníti, hogy az, nem tettését oly draszticus szavakban fejezi ki, mire Kiegerl fentartja szavait.

Dr. Saly Imre tisztí főorvos előadja, hogy a halakat megvizsgálta, s mert azokat részben döglött, részben törödött halaknak találta, kénytelen volt az egészségügyi törvények szerint jelentést tenni.

Scheibner Gyula rendorkapitány olvassa s előadja a városi tanács javaslata a tüzrendőri szabályzatról. A szabályzat azon módosítással, hogy csakányokat nem köteles minden háztulajdonos tartani, csupán vedreket, s hogy egyes utcákon közköltésnek kutak ássattassanak, elfogadtatott.

Olvastatott a városi tanácsnak javaslata, a bikaakol épületek eladására iránt. Névszerint szavazás ejtettvén meg, csupán Bajai Péter szavazott az eladás ellen, így a javaslat elfogadtatott.

Olvastatott a tanács javaslata az ebűh megállítására hozott szabályrendelettről, mely egyhangulag elfogadtatott.

Olvastatott a városi tanács javaslata, a közbiztonság felépítésére iránt. A tárgyalás megkezdése előtt polgármester az ülést 5 percre azért függeszteti fel, hogy a biz. tagok megtekinthessék a tervezetet.

Szünet után Schleiber Antal mérnök előadja, hogy a tervezet 20453 frtba vétetett fel, s mert a vasut építés bekövetkeztével a munkalat is drágul,

ajánlja, hogy az árlejtés sürgősen megtartassék.

Kobelausch Tóbiás, Milassin Zsigmond csupán a közbiztonság helyére vannak ellenkező nézetek, Kobelausch azért, mert a közlekedés nem alkalmas arra, Milassin azért, mert a drága épületet a Duna vize veszélyezteti.

Dr. Ivánovits Pál egész terjedelmében elfogadja, és Kazal János is, mire a javaslat elfogadtatott.

Schleiber Antal mérnök előterjeszti a szent-jánosú városrészt biztosítására készített véltöltés tervezetét, előadván, hogy a költségekhez az ottani polgárok 400 frttal járulnak. Elfogadtatott.

Lerner Antal indítványozta, hogy a kereskedő tanoncok számára vasárnap délután tanfolyam nyitassék, melyben azok helyes írást, levelezést, kétfős könyvitelt, váltó jogot, kereskedelmi egyéb szakokban nyerjenek oktatást, dr. Ivánovits Pál indítványára elvetették.

Pár alig lényeges tárgyat elintézésre után Szutrelly Lipót biz. tag indítványára az ülés elnapoltatott.

Megyénk selymészete.

A selyemtermelés fejlődése Bács-Bodrogh megyében 1880-ik év óta, 1879. évben Bács-Bodrogh megyében selym-gubó nem termeltetett. 1880-ban termeltetett 1011 kilo 35 deka 1169 frt 43 kr értékben. 1881-ben 10445 kilo 83 deka 10461 frt 86 kr értékben. 1882-ben 9052 kilo 95 deka 9677 frt 76 kr értékben. 1883-ban 49956 kilo 12 deka 54014 frt 82 kr értékben. Összesen 1880., 1881., 1882 és 1883-ik évben termeltetett 70567 kilo 25 deka gubó, melyért kiűzetett 75323 frt 87 kr.

Tulajdonítható ezen eredmény annak, hogy Bács-Bodrogh megye hazánk

TÁRCSA.

Az enyészeti birodalmából.

— Igaz történet. —

B. H. után németből: K — R — 8.

I.

Alfréd, az ősi Morton lord-család fia ép akkor végé el Oxfordban tanulmányait, midőn éltes atya Irországnak birtokán hirtelen elhalt. Az édes anyát még korábban elvesztett fiatal lord minden tapasztalat nélkül, nagy vagyon, és szentelen előkelő név birtokában, testi és lelki épségben, kellemes külső és igen jó egészséggel megáldva egyedül maradt a földön. Csabáltagú intettek teleje London járdáiról, vagy Paris boulevardjairól a doigkerültsé, könyveltségek, hivalkodás és nem volt hiány a talakodó bizelgőkben sem, kik a tapasztalatlan ifjú szeretve szerették volna a tönktelek vonni.

Szerencsére a azonban az ifjú lord mindazon előnyös tulajdonságokon kívül, melyeket születés, gazdaság, nevelés, testi erő és szépség ez embernek képeznek, világos, tiszta és jó, romlatlan szívet bírt, mely ifjúj hevel vonzódtat a több ész és szellemi tehetséggel, mint vagyonnal megáldott derék Sheridan Róbert-t, mely Oxfordban tanulmányait végé. Sheridan tanulmányai folytatása cseljából Olaszországban tartózkodott, és ép Florenczben időzött, ahogy kedves barátja atyjának haláláról értesítést veti. Meghívta tehát barátját Olaszországba, hogy vele együtt a telet Romában vagy Nápolyban töltssék. Cselja volt kedves barátját Anglia és Franczország fővárosainak

csabájaitól visszatartani, és őt személyesen a nagyjábólga vezetni.

Alfréd nagy örömmel vette barátjának szives meghívását. Amint atya földi maradványai az ősi családi sírboltban elhelyeztetek és az ügyek elrendezve voltak, csupán atyjának öreg szolgálójával, Ellis Johnnal Párisba indult, hogy rovid ottartózkodás után Schweicz-on keresztül Olaszországba utazzon.

Alig hogy Párisba érkezett, kitörött a kolera.

Tehát a mindég pezsgő, divatos Babylonnak csak legnevezetesebb látványait szemlélve meg, utját vette öreg szolgálójával Schweicz felé, és szerencsésen meg is érkezett az Alpekek lábához. De kepelhetjük kellemetlen meglepetését és szomorúságát, melyet az öreg Ellisnek panasa okozott, ki az Alpekek átkelte után nem titkolhatta tovább el, hogy még Párisban érezte rosszulit, mely most heves göröskibe ment át. A legelső olasz városkában megállapodott Alfréd, és szolgálja számára a legjobb orvost hívatta, Sheridan barátját pedig értesítette holtartózkodásáról és annak okáról, amely miatt utazását félbeszakította kellett, remélvén, hogy szolgálójának mielőbbi jobbanléte után Mailand és Florenczen át barátja karjai közé siethet, vagy ha ez hosszabb ideig tartana, barátja őt kényszerített jelenlegi tartózkodási helyen felkeresi.

A legrosszabb eset, melyet Alfréd szolgálja betegségeinek jeleiből következtetett, csakahamr beállt. Dr. Bartolini, az orvos, úgy találta, hogy a betegség jelenségei kétségkívül ugyanazok, amelyek a Párisban dühöngő kolera jelei, és emiatt a néhány óra

alatt jelentékenyen rosszabbul beteget a városka kórházába küldte, Alfréd pedig a betegség ragadós voltáról értesítette s tőle óvakodni intette. Az ifju Morton lord mindazonáltal embertelenségnek és gyávaságnak tartotta családjának öreg szolgálóját, ki az atyáról mintegy örökségképpen maradt fiára, e veszélyben és talán hü életének utolsó perceiben elhagyni. Követte tehát őt a kórházba; ápolta mint barátját, s iparkodott neki szorakozást is szerezni. Fajdalm, ez csak annyiban sikerült neki, hogy az öreg Ellis fájdalomai halálának bekövetkezése előtt némileg enyhíté. A következő éjen meghalt; a kolera beteg halála a városkának könnyen megjédő lakóit páni félelemben ejtette. Az eltakarítás minijárt másnap megtörtént, és a gondos hatóság úgy kéz által mindenkit óvott az idegenekkel közlekedéstől.

Miután Alfréd hű szolgálójának szeméit éjféltáján befogta volna, ismét visszatért a fogadóba, s le sem vetkezve, kimerülten dől le a kényelmesen ágyra. A redőnyök csukva voltak, csupán az ablakok nem; reggel felé hideg legáramlat ébreszt fel. Felugrott és becsapta az ablakokat, de kellemetlen hideg futó át testét untalan, dacára, hogy koponyéba és egy pamut takaróba burkolva ismét ágyába feküdt. Nyugtalan féllalomban hanykolódott ide-oda, míg csak a nap már magasban az égen nem állt.

Amint reggelizés végett a korszamba tért le, megürközve tapasztalá, hogy az azelőtt, vasúsníműl jó boraváló reményében, annyi szolgálatkészséget tanúsító személyzet, ugyszinte a tulajdonos felve térnek ki előtte, és jelentőségteljes tekintettel lehetőleg távolították magukat tőle. Mint első kelle-

metlen hirt alig érthető francia nyelven kezdte a vendégölés az olasz nyelvel még nem ismerős angoljal, hogy szolgálójának temetése a délután folyamán meg végebe, és kérdt tőle, nem szándékozik-e ő lordasága meg aznap elutazni, miuthogy nála estére számos vendéget jelentettek be.

Morton lord szivesen adta meg az genül f elevelét; az unalmas és kellemetlen hely, a barátságatlan emberek ugyancsak sietettek elutazását. Az éjjeli megülés folytan bekövetkezett rosszulit, avagy az angolnak az olasz főzettel meg nem barátkozható természet volt-e az oka? — a lord minden étvágyát elveszté, és bizonyos, eddig nem ismer undor fogta el a buszeműket iránt; rosszulit a fiatal ember a városkát környező magaslatokra teendő sétával kívánta orvosolni. És bár a táj nagyszerűen szép és vadregényes volt — a hátérben az Alpekek fénylő bércei, a völgyben a habzó hegyi folyam, a régi városkát az állatlemben levő vár romjaival összekapcsoló sziklák, meredek és csaknem megközelíthetetlen magasságok, be-ragyogva a meleg késő ősz meg mindig éltető napugarával — a mult éjszakra való visszamelegkezése sokkal élénkebb és szomorubb volt, hogysem borongó lelkének hangu-lat a szabad természet felvidámitani képes lett volna. Amint így tekintetét a völgyön és a messze távolra legetteté, rendkívül elhagyottan találta magát idegen országban, idegen emberek között; a fájdalom érzéseket nemcsak atyjának oly korán való elhunytá, hű szolgálójának elvesztése és Sheridan barátjának távolléte miatt — ez igen növelte. Mint-hogy mindehez még mindig fokozódó testi fájdalma is járult, Morton lord csakhamar

azon $\frac{1}{3}$ részének területén fekszik, mely éghajlatai viszonyainál fogva selyemtenyészésre kiválóan alkalmas, és a szederfák azon nagy számának, melylyel Bács-Bodrogh megye az ország több megyéi felett messze kimagaslak. Tulajdonítható továbbá annak, hogy Bács-Bodrogh megye lakossága saját érdekeit jól fel fogja, ezen keresetforrást helyes oldalról felismerte, és az alkalmat megragadja arra, hogy azon munkaerő, mely másképpen értékesíthető nem lett volna, t. i. az agok és gyermekek munkáereje is, lehetőleg értékesítessék azon rövid 4-5 heti idő alatt, míg a selyemtenyészés foglalkozást ad. Ezen kereset akkor jutván a nép kezébe, midőn még minden más keresetforrás be van dugulva, és mikor már a mult év termése elfogyott, s a legnagyobb szükség szokott bekövetkezni, kétszeres azon pénznek értéke, mely mint mellékereset fizetik ki a tenyésztőknek az általuk termelt gubóért.

Tulajdonítható végül a selyemtenyészésnek Bács-Bodrogh megyében előhaladása azon körülménynek is, melynél fogva ez könnyű munkával megfelelő anyagi hasznot biztosít a vele foglalkozóknak, mivel ott, hol mint Bács-Bodrogh megyében, a szederfák oly nagy számban találhatók, a tenyésztők a selymerek felneveléséhez és táplálásához szükséges fellevelet a legközelebbi utak mellé, vagy utcákra ültetett szederfákra szedhetik; hogy pedig a tenyésztők között a lehető legjobb selymértépe osztassék ki, arról az intézet gondoskodik az által, hogy őket a tudomány mai színvonalán álló módon előállított selymértépevel látja el.

Gondoskodik továbbá ezen intézet arról is, hogy a tenyésztők megfelelő oktatásban részesüljenek, mit az által módosított elő, hogy a lefolyt három évben kiküldöttei által Baján, Szabadkán, Újvidéken és Titeiben rendes tanfolyamokat tartott, melyeken 118 egyén alapos kiképzést nyert; továbbá a bajai állami tanítóképzőben is Scherer Ádám képezdi tanár ur által, ki az állam költségén a görög selyemtenyészési kísérő állomásra alapos kiképzést nyert, elismerésre méltó buzgósággal adatik elő ezen iparág tanára, ugy elméleti mint gyakorlati oldalról, hogy az onnan évenként kilépő növendékek, kik ezen iparágat pályájuknál fogva is leginkább hivatva vannak a nép között ismereteni és terjesztési, már lehetővé tették azt, hogy minden községben, hol a lakosság selyemtenyészéssel foglalkozik, külön egyén bizatik meg és

dijazzatik, azért, hogy a tenyésztőknek a szükséges utbaigazításokat megadja s őket a teendőkre oktatta.

Végül annak is tulajdonítható az eddig elért eredmény, hogy arról is kellőképpen gondoskodja az, hogy a tenyésztők gubóikat reagjuk névvel lehetőleg előnyösen értékesíthessék, mi czébről a megye területén ott, hol a nép leginkább foglalkozik a selyemtenyészéssel, lehetőleg a vidék központjában, gubóbevéltási állomások vannak szervezve, melyek a szükséghez képest évről-évre szaporítottak. Közönthető a kimmutatott eredmény annak, hogy Bács-Bodrogh megye törvényhatóságának feje Schmausz Endre alispán ur, az ügy fontossága iránt kelő érdeklél bírván, az első perczolt fogva következetesen és erőlyesen támogatni sziveskedett azon intézkedéseket, melyek a szederfák szaporítása, használhatása és szakoktatások teljesítése czéljából szükségesek voltak; Újvidék város hazafias áldozatokégnének, melylyel az ottani gubóraktár felépítéséhez hozzájárulni kegyeskedett, amely nélkül ezen ipar eddig történt fejlődése állg lelt volna képzelhető.

De nem csak a hatóságok, hanem magán egyének is nagy köszönetre méltó szivességeket tanúsítottak ezen ügy irányában. Így Angyelic Germán patriárka öntóságára a zombori tanítóképző egyik tanárát, Petrovics Dömötört urat, volt kegyes saját költségén a görög selyemtenyészési kísérő állomáshoz tanfolyamra kiküldeni, hogy ott a szükséges ismereteket minél alaposabban elsajátítsa a selyemtenyészést a zombori tanítóképzőben oktathassa. Raits Miklós ur, a második csajkás járás szolgabírája már négy év óta személyes közreműködésével volt szives ezen jó ügyet támogatni, a meynyiben hivatalos elfoglaltsága daczára, a népet személyesen ellenőrizni kegyeskedett. — Péczy Popovics István ur, Újvidék város gazdasági tanácsosa három év óta a népet a selyemtenyészésre személyesen buzdította, a termelt gubómenyiséget beváltotta, és áldozatkészégetek saját házánál, minden mellékeltekkel helyiséget gubó raktárnak átengedni.

A m. kir. állami gymnasium tek. igazgatósága Újvidéken pedig kegyes volt folyó évben üres helyiségeit gubóraktárnak átengedni, mely nélkül, helyiségünk meg használhatba véhető nem lévén, gubókészletünk veszélynek lett volna kitéve. Nagy köszönetet érdemel még Bruck Ferenczen tanár, Hirsch Tivadar kapitány és Molnár György takarékpénztári elnök ur, azon kegyességért, melylyel a gubó-

raktár építésénél és egyéb ügyekben azelőtt is közreműködni sziveskedett. Aki tudja, hogy mily nehézségekkel jár egy új iparág meghonosítása, és hogy különösen ezen ipar megkedveltetése és jövője Magyarországon mennyire szorult nemcsak a megyei, városi és községi hatóságok, hanem magán egyének részéről is jóindulatú támogatásra: az bizonyára be fogja látni azt, hogy ép oly kedves, mint elmulaszthatatlan kötelességet teljesíteni, midőn fentebb megnevezett urak iránti hálánknak kifejezését adnak.

A m. kir. orsz. selyemtenyészési felügyelőség Szegszárdon.

Színészet.

Balogh Alajos színtársata mult szombaton kezdte meg működését a bajai színházban. — Mindenki előtt merész vállalkozásnak tűnt fel azon körülmény, hogy első előadásul a magyar színi termékek egyik legkitünőbbjét ugyan, de azért még az elsőrendű színészeket, sőt a nemzeti színház tagjait is próbára tevő darabot választott. — „Bánk bán” sikerült előadásul általán véve a ritkaságok közé tartozik, amennyiben hasonlólag Shakespeare darabjaihoz, annak minden egyes, sőt még a jelentéktelenebbek látszó szerepe is — jeles, rutinnal bíró színészeket igényel. Ezt tudva, a vidéki színtársulatoktól nem is várjuk e daraboknál kifogás nélküli előadását, mert annak megkísérlése leginkább csak az igazgató és színtársulat öntudatosabbáról, hivatásának komoly fel fogására és törekvéséről tesz tanúságot. És ily meggyőződésel mentünk is a színtársulat első előadására.

Sokat nem mondtuk, s a szereplők dícséregből mitsem akarunk levonni, elismerjük: hogy összegeztett jätékuk a közepesúség színvonalán állott. De mindenekelőtt kiválóag elismeréssel kell megemlékeznünk Melndaró (Ruzsai Etele) ki a tragikai alakítás szép tehetségének eléggé nényes tanu jelét adó Bank-bán (Balog Arpád) tehetséges szemszt árul el, jätéka precis volt. A mi pedig Petur-bán (Vessélyni) a pártos főúr jätékát illeti, csak az a megjegyzésünk, hogy a fokozott indulatok kitolyásából eredő pathosát olykor oly kármasán adja, hogy mar-már a kimerültségre eszt; máskülönbön b, ugy mint Tiborez (Somogyi) routinrozott s öntudatos jätész szemszt árul el. A cselvészvény Biberach (Balogh Alajos) kitünö intrikus. Az első előadás félig telt ház előtt folyt le.

Vasárnap (október hó 14.) Almásy Tihamér „A tót leány” czimü leghűbő népszíni műve ismét csak félig telt ház előtt került színre. Vasárnap lévén, és kellejete a jökévdnek, mégis csak félig telt ház előtt kellett az előadásnak folynia. Hanka a tót leány (Simándiné) jätéka jó, de hangja kissé gyenge

volt. Gyarmatinéről (Balog Alajosné) dicsegröleg kell megemlékeznünk. Az árva kis Juliska (Ruzsa Etele) ügyes kis magyar leányka volt. A főszerepet vívő férhárkól csak annyit: hogy szabatos jätékuk által az előadás erőlcisi sikeréhez nagyban hozzájárultak.

Kedden (október 16.) Az ördög nap 16-ja került színre. Már most nem mondhatjuk félig telt, hanem — úres ház előtt adott elő. Roncuercilles Mari (Ruzsai Etele) halk hangon bír, de jätéka szép vala. Beteg volt... hja! ekkor pedig minden megboesható. Rapiniere lovag (Balog Alajos) ismét tanajelét adta ügyes — igazí otthonias jätékáról.

Szerdán (október hó 17.) az „Üdvöské” nagy operette kevé és publicum előtt előadva került színre. Minden egyes partie elenekelése a sikerlittel közö számítható, mi színészek igyekvezetéről és kitartó szorgalmáról új bizonyágot.

Csütörtökön (október hó 18.) „A makrancos hölgy”-et (Ruzsai Etele) láttuk igen híven makranczosként. Üres ház...

Kong-hong az áres ház, Kozsánság nem lázik — Nem csoda hát a színész is Ily esetben, ha rossz kedvel játszik!

Jelen bíralatunk azonban, tekintve azt, hogy az első műsorral adott számot, nem ismerve az erőket — csakis érintöleg szö a látótákról.

Pejus.

Különfélek.

* A királyi szegedi látogatása alkalmával Baja és Szabadka város törvényhatóságainak küldöttsége is bemutatta hódolatát a Felsőlegnek. Mindkét város küldöttségét Jankovich Aurel főispán ur vezette, kinek üdvözölő szavaira a király így jelelt: „Szabadka és Baja városok képviselőinek hódoló üdvözlétét köszönettel fogadom és örvendek, hogy önökkel és küldöikkel, kik hagyományös hűséggel ez alkalmat is felkarolták ragaszkodásuk tanúsítására, ezentúl is változatlan kegyelmemről és jóakaratomról biztosíthatom.” Ezután tisztelettel a küldöttség Tisza Kálmán miniszterelnök és br. Orczy miniszterrel. A kormányelnök igen nyájasan fogadta a deputációt és minden egyes tagját bemutatással magának, és azt jelentette ki, hogy vasutunk még a jövő év tavaszán kiépül. Drescher polgármester ural pedig szívesleg beszélgetett. Jankovich főispán ur a hétfői, Drescher polgármester ur a keddi udvari ebédre volt hivatalos.

— Baja város törvényhatósági bizottságának honlapi folytatólagos közgűléseére utólag még a következök tárgyak tüzettek ki: 20. Dr. Ivánovics Pál indítványá Frobel-

visszatért a városba, s orvos után küldött, de arról kellett fájdalmasan értesülnie, hogy az orvos csak az ímént nem a hegék között fekvő majorságokba, honnan keszék delután érkezik vissza. Szivesen utazott volna tehát el Alfréd, és egyedül csak azon nemes elhatározása tartotta vissza, hogy szolgájának temetésén résztvegyen és hogy annak haláláról a szükséges törvényes okmányokat magának megszerezze.

II.

Daczára rosszulletének, Morton lo. d a kórházba indult, honnan mint egyedül kísérő hű szolgája után a temetőbe ment. Itt találkozott az ímént hazatért orrossal. Nehány ginét (angol arany) vett elő, s az egyszerű gyszszertartás és behatolás után átadta azokat kórházilletmény és az apólk jutalma fejében az orvosnak, és panaszkodott neki saját rosszulleté miatt. Az orvos, kit a fiatal ember kinézése nagyon megfogott, magával hívta őt lakására; itt legszebb szobáját bocsátotta rendelkezésre, s számára meleg fűtőt, úgyisziante más mindennemű melegítő szerkezt készített. Mindez azonban ugy látszott, hogy csak a már nagyon elmergesedett betegség teljes kitorését idézte elő. Az éj folyamára alatt jelentékenyen rosszabbult a beteg; a heves gymogorcsók és más symptomok, melyek hajnal felé elötlötek, minden kételyt kizárólag arra engedtek következtetni ugy az orvost, mint magát a beteget is, hogy a félelmes kolera az ifju lordot is elérte. A derék, emberszerető orvos mindent megkísérlött, mit tudománya, sok évi gyakorlata, és egy gondolkodó éies elme csak ajánlott. Hiába! — Alkalmassak voltak e

szereti vagy nem — hisz egészen csalhatatlan szereket ugy sem ismer a tudomány — vagy elkésett-e azok alkalmazásával: — meliótt az est elérkezett, a szerencsétlen ifju betegsége az utolsó stadiumba lépett és az orvos szomorú kötelességének tekintette őt a gyorsan bekövetkezőnek katastrophára figyelmeztetni.

Alfréd férfias erővel fogadta e hirt. Miután a városban protestans lelkesz nem volt, lelkét a mindennek Atyjának és teremtetőjének kezeibe ajánlotta. Ezután meleg közöszentet fejezte ki a szorgos, oadaó ápolásért az orvosnak és egy kicsiny tárgyat — egy értékes brilliant gyárut — adott neki emlékül, kérvé őt, hogy Sheridan barátját, kinek czímét vele közle, értesítse haláláról s annak megérkezte után mindent adjon át. Végül teljesen jogérvényes végrendeletet készített, melyben ifjukori barátját megbizta, hogy vagyónát törvényes örököseinek átadja, ő neki pedig évi járadék kitűzése által egészen gondatlan életet biztosított.

Az iszonyu gymorcság, amelylyel a kolera áldozatát mintegy tulszárnyalja, melyv felelmelet bénítja az idegeket. Maga az orvos is megborzadt, amint az erőteljes, még csak két nap előtt csodaszép ifju görsei által kinozva élet és halál között vajdálni látta. Utolsó életkötétét az orvosra vette — Morton lord meghalt.

Öszinte fájdalommal teljesíté dr. Bartolini az elhunyt végakarátát, s az első postáival küldte meg a gyszszirt Sheridan barátjának Florenczbe. Szivesen halaszotta volna ő a temetés ennek megérkezéig; azonban már a szolga halálával elterjedt általános félelem az ifju lordnak ily hamar bekövet.

kezett halálával a rémületesség fokozódott, s mindenki a járvány kitöréséül tartott. A kisszivűek és félok nagy száma már látni vélte a borzalmas kísértelet a kolérát, a csendes völgyeken keresztül betörni. Ezekhez tartoztak mindenek előtt a böics hatósági férhák, kik iszonyodva utasíták vissza „a járványtöl alapos félelem miatt” az orvos azon kérelmét, hogy a temetés néhány napra elhalasztassék, és „továbbterjedésének megakadályozása végett” elrendelték, hogy az ifju lord hullája a legközelebbi éjjel, teljes csendben és saját ruhában temetessék el. Jól tudva, hogy az ellenállás e „magasabb rendeltnek” haszlatlan lenne, és azon vélelemben, hogy Sheridan megérkezése után ifju barátját annak hazájába szállíttatni és ott azt az ősi család sírbaletjében temetettetni, továbbá egy homályos ismeretlen sejtélemtől indittatva, meggyugodott dr. Bartolini e határozatban, s csupán csak azt iparkodott kiteszközölni, hogy a koporsó, a helyett, hogy az azonnal sírba tetessék, a várt jó barát megérkezéig egy régi, hullaházhoz hasonló sírboitban helyeztessék el, mely régóta nem használtatott s melyen a templom alatt volt.

Mielőtt a hullát a fenýőfa koporsóba tenni, és beszögezni engedte volna, még egyszer figyelmesen megnézte annak arczát, mellet és úterét. A test egészen merev és hideg volt; sem lélegzés, sem érverés még stethoskop segélyével sem volt észlelhető, s bár — tán az idő rövidsége miatt — az encyészetnek semmi jele sem mutatkozott, a halál bekövetkezése minden kételyt kizárólag látszott. Az orvos és a rendőri közeg, kit a hatóság csupán evégből rendelt ki — voltak az egyedülök, kik a tetemet a sírboiba kísérték. Dar-

tolni ur minden szolgálatot az elhunyt lordhoz méltóan jutalmaztat meg, és némi nyugtalansággal tekintett Sheridan ur megérkezése elé.

(Folyt. köv.)

A szegény Kuszi vége*)

IRTA KENÉZY CSATÁR.

I.

Mrr!

Csak ennyit tudott kimondani mindöbbsze; ennyit is csak a saját nyelvéen; amiből látínvaló, hogy nem volt igen széles nyelvbeli tudománya, de hallani: hallott többféle nyelveket, sőt ha akarta, meg is értette. Mindazáltal ezt az egy szót, melynek százféle jelentése lehetett, — százféléket kitudta ejteni: lágyan, dühösen, érzékenyen, sármalman, gyöngéden, hangosan, szemrehányólag, visítva, nevetve, morogva, stb. stb. Már mint a launéja hozta magával, vagy mint a körülmények kívánták.

Nem volt már épen mai gyerek, — kissé ráncos volt meg lehetönessen szörszö ábrázata, de azért adott magára valamit. Napönként többször csinostotta magát, kaftánját változtatta, — haját fésűlgette a saját tüz körmeivel, melyeket divatosan hosszúra nőni engedett. Csak a mosdótól írtözött egy kicsit. Annál fogva ezt fölleletesen végezté, gyakran pedig helytelenül: amennyiben nem kereste mindög a mosdóvizet, sem pedig a törököl-

*) Mutatvány a „Regények díóhéjában” cz. beszélggyűjteményből.

gyermek-kerék felállítására tárgyában. 21. Közmunka és közlekedési miniszter leirata a bajai szabadtéri vasút kiépítéséről.

— **A bajai utifussógi egy-
letben 1883. évi október 26-án (pén-
teken) esti 8 órakor Dr. Bartsch
Samu képviselő igazgató ur felolvas-
tást tart. — Vendégek szívesen lát-
nak.**

— **Baja város színpártolása** a mult-
ban és jelenleg. A „Szineszeti Közlöny” írja:
Egy 1871-iki lapban olvassuk, hogy Baja
Károlyi Lajos színpártolását, junius hónap-
ban, tehát a nyári évadban, oly lelkesen puztolta
a bajai közönség, miképp, a „Kékszakály her-
ceg” operette előadásának tiszta jövedelme
186 frtra rögött. Most a legújabb operetteje,
ha 100 frt bruttó jövedelme van tőle, sőt
nemelyik új darabja hatalmas deficitet mutat
fél a pénztár. — Tizenkét év alatt mennyire
megváltozott a bajai közönség színpártolási
hajlama.

— **Hangverseny.** Liedt Ferenc, a bu-
dapesti népszínház hegedűművésze, e hó 22-én
Matusek László vezérpáncs karnagy és többek
közreműködésével bajai hangversenyt
rendez. A hangversenyzó Wientiausi hegedű-
versenyt (moderato), romanza és a c. cin-
gara), egy cavatinát Raffell, egy bajori
Mozskowskytól, Saint-Saens-től rondo-capriccio-
s és Sarasate Faustját fogja játszani. Böve-
vebbet a falragaszok fognak hirdetni.

— **Kinevezés.** Dr. Blitz Sándor (Bez-
dánból) tart. főorvosnává nevezett ki a 17-
k számú helyorségi kórházhoz Budapesten.

— **Hírdetmény.** Alulírott kapitányi
hivatal részéről hozhurte tétetik miként Baja
városában, ugy annak külterületén tartózkodó
közvetl és idegen csapatbeli honlevegő legénység
részére az ellenőrzési szemle folyó évi novem-
berhő 6-án reggeli 8 órakor a városba
nagyteremben fog megtartatni. Miről az illetők
azt értesítették: hogy meg nem jelenés
eseten utószemle folyó évi november hó
24-én Szabadkán a zászlóalj parancsnok-
nál lesznek kötelesek megjelenni. Megjegyez-
tetik még: miszerint a nagyméltósági m.
kir. honvédelmi miniszteriumnak 1880. évi
március hó 22-én (10420) VII. szám alatt
kelt magas rendelethe alapján akár a közös
hadserg tartálékából áthelyezett akár pedig
a honvédséghez közvetlen besorozott legén-
ység hadkötelezettségük utolsó évében (1871-
ik évfolyamúak) — valamint azok is, kik a
folyó évben fegyvergyakorlatra, vagy tényleges
szolgálatra és kiképzésre bevonulva
voltak — ezen ellenőrzési szemlén megjelenni
nem tartoznak. Baján, 1883 ik évi októ-
berhő 17-én. Scheiber Gyula, főkapitány.

— **A bajai polgári-lövőklubban** az
1883. októberhő 14-iki lövészet alkalmával
335 lövés történt 161 egységgel, ezek között
volt 2 négyes, 17 hármas, 35 kettős, 32 egyes
kör. Negyeseket lött: Eckert István 2, hár-
masokat löttek: Eckert István 7, Lemberger
Ernő 5, Huber budapesti mérnök 2, Herzfeld
Viktor 1, Klenázt János 1, Peske Károly 1.

— **A folyó** e. október 2-6-ik helyben
elhaltak gyerkeik: Szabó István, 22 é. r. k. — Krújcsy
János, 10 é. r. k. — Iszákai Daniel, 4 é. r. k.
— Rutenchmidt József, 7 é. r. k. — Kovács Jozsef,
17 é. r. k. — Guelmio Nándor, 1 h. r. k. — Frie-
ser Vilmos, 76 é. r. k. — Holló Anna, 3 h. r. k. —
Szigli Sándor, 3 h. r. k.

— **Szenzáció** eset a budapesti se-
beszeti körönd. Az állói uton közlekedő
közúti vaspályán mint egy tíz nappal ezelőtt
egy finomán öltözött hölgy leszállás közben
oly szerencsétlenül esett el, hogy eszméletlen
állapotban szállították a közeli sebeszeti kö-
röndre. Zsabeiben 800 forint keszpenzt és
nagy értékű ékszert találtak de semmi olyant,
mírói személyazonosságát meg lehetett volna
állapítani. A nő napok multán sem térven
magához, a körönd igazgatósága értesítette
az összes kerületi rendőrkapitányságokat az
esetről, a nő személyazonosságának megállá-
píthatása céljából, de sikertelenül. 10 napig
feküdt a hölgy iszméletlenül s eszméletlen
állapotban a köröndön, dacára az alkalmazott
gyógyeszernek, míg végre okt. 15-én egy baji
főbiztoskósnő jött a fővárosi rendőrséghez
s testvérét Farkas Jozsefet, egy főbiztos-
kósnő özvegyét kutatni kérte, ki a fővárosba
jött sirmeképzé vásárolni. A sebeszeti kö-
rönd fekvő nőben aztán felismerte testvérét,
ki annak látára azonnal magához tért és
olyannyira jobban van, hogy pár nap mulva
eluhagyhatja a kórházat.

— **Kikerestelések.** Gákován a napok-
ban Tormasi Gábor helybeli pletbanos nagy
ünnepléssel keresztele me a közösi orvos
Frón Simon gyermekeit: Flórat, Margit
és Etelkát. Keresztelés után a pletbanos
egy szék alkalmi beszédben kötötte az új
keresztényeknek lelükre, hogy Krisztus zász-
zóljához, a kereszthez tórhételten hűséggel
ragaszkodjanak. Debén örömlakoma tartott az
egyik keresztszülő Radmeceki Ferenc
közösi jezszy vendégszerető lakában, amely
alatt díszes felszöktözben üdvözölte a buzgó
pletbanos Krisztus új bapokait s köszöntet
mondott Radmeceki Etelka, Schaschek Lajza
és Schadi Ignác keresztszöktözök keresz-
tényhez méltó buzgalomkért.

— **A Magyarorszá** g és a Nagyvilág
pályázata. A lapunk által hirdertet beszély-
pályázat ugyében Bartók Lajos, Dalnady
György és P. Szathmáry Károly urak, mint
főként bírálok, külön-külön betesztevént a
bírálok működésük eredményéről szóló jelen-
tet, egyhangúan a 28-ik számu, „Egy vég-
tes megbizás” című pályaműnek javasol-
ják kiadni a kitüntet jutalmat, mint olyanunk,
mely a pályaműnek sorából úgy ügyesen ki-
gondolt mese és élethelyzés, mint érde-
kelt előadás által egyaránt kimagasló.
Eszerint a Légrály testvérek által jutalom
gyanánt folajlánt 15 aranyt a 28-ik számu
„Distant mores a carmine nostro” jelvével
ellátott „Egy végtes megbizás” című elbe-
szelés szerzője nyerte el. A jelzés lefel-
bontása után kitünt, hogy a pályadíjnyertes
mű szerzője: Donáth Bernáth, Ereskújvártól,
aki a jutalmat a Légrály-testvérek kiadó-
hivatalában, (Budapest, nádor-utca 7. szám)
igazolás mellett átvetheti. Műlön részünkről
még örömlent fejezzük ki afólt, hogy pályá-
zatunk nem maradt meddő, e helyen is
öszinte köszönetet mondunk a bírálokna fár-
adságos munkájukért. A „Magyarorszá g és a
Nagyvilág” szerkesztősége.

— **Közgazdaság.**
Budapesti értéktözsde. (Koritz
Antal és társa, bank- és váltó-ház
jelentése) Budapest, okt. 12.

II.
Annak idejében, Francsák
Venczel barátunk — isten bocsássa meg bü-
nét — született morva volt, ezen felül trom-
bita csináló mesterlevegőy. — Azért mon-
dta: a n a k i e j e b e n, mert hogy ide
származott Magyarországba: eszkhamar el-
tagadta morva voltát, a nevt Varnesyra
változtatta, a mesterlevegőyből pedig mester-
ember lett. De miképp ennyire haladt volna,
nagyon beleszeretett egy csinos magyar le-
ányba, aki pedig sehogyse akart iránta vi-
szontszerelem gerjedni.
— Nem egymáshoz valóq vagyunk mi,
szokta volt Juliska kisasszony mondani, mi-
kor Venczel ur szerelmével ostromolta.
— Hm! Míré miért ne volnánk egy-
másához valóq? Én is fiatal vagyok, Juliska
kisasszony is az. Én is szegény vagyok, Juliska
kisasszony is csak varróleány, azután én
nagyon szerelmes kegyedet, mert szép is, jó
is, szorgalmas is, takarékos is . . . szóval
éppen nekem való.
— Istennel! Édes Venczel ur, de hát
én nem tehetek róla, hogy m á s t szeretek.
— Az a másik megcsalja; tudom jól . . .
— Ne mondja azt!
— De mondom. Az olyan agri-füles,
korbely jögzöskök csak bolondítják az ilyen
szegény leányokat.
— Az én Gyulam nem ugri-füles;
hiába akarja elöttek kisebbiteni, én hiszek
neki . . .
— Hisz neki. Épen ez a baj.
Venczel ur szomoruan nézett a földre,
s biborcsos arca még pirosabb lett a szerel-
em lázától. Ajka körül volt néhány szá-
lszór, azt tépte rángatta bulbanátban.

Egyebet sem kellene tennünk, mint
újra lenyomatni az előző heti tudósítást
és mégis híven teljesítettünk felad-
atunkat, mely abban áll, hogy hű képét
adjuk a tözsdei üzletnek a közelebb mult
nyolcz napi időszak alatt. Mert egy
mint eddíg hosszú idő óta, a lefolyt
heti tözsde is üzletlen volt, az árfo-
lyamok pedig említés: is alig érdemlő
csekély változásnak voltak alávetve. Ál-
talanban lanyha irányzatnak jelezhetjük
a mult heti tözsdeit. A francia kor-
mányválság a párisi tözsdeit erősen irri-
tálta és bár tagadhatlan, hogy a párisi
piaza az utóbbi időben már elvesztette
vezérszerepét, melyet tőle a berlini tözsde
ragadtott el, de azért a párisi rázkódta-
tás nyom nélkül mégsem tűnik el és
hullámai elhatnak hozzáink is. Így eréd,
hogy a hét első felében gyenge hang-
ulat mellett az árfolyamok apránként eső-
kettek. A hét második felében javulás
állott be. A francia viszonyok higgad-
tabb megítélés alá kerültek, jó hang-
ulatot keltett továbbá a vasuti egyez-
mény elfogadása a bolgár nemzetgyűlés
által, mert attól tartottak, hogy az
egyezmény el nem fogadása ismét com-
plicatiókra fogna okot szolgáltatni. Vég-
ül a magyar költségvetési előirányzat-
ról is kedves hírek hoztakat forgalomba.
Ezek behatása által zárlat felé kedve-
ző hangulat jutott érvényre, de a
forgalom az izraelita nagy ünnepe miatt
korlátozott maradt és jobbra a főbb já-
tékparokra szorítkozott. Végeredmény-
ben az árfolyamok a mult hétvégé képest
nagy változást nem mutatnak, bár a
gyengülős kétségtelen.

A mult heti és mai árfolyamok közti
különbséget kitünteti az alanti táblázat:

magy. hitelrészvény.	okt. 5.	okt. 12.
oszt.	280	287.50
4%-os magy. aranyár.	87.35	87.35
6%-os magy. aranyár.	119.40	119.50
5%-os papírár.	86.10	86.05
oszt. magy. állam vasut	317.50	316.25
magy. leszámu. bank	90.50	89.50
díjorszjegy	113.—	113.—
tiszai sorsjegy	109.—	109.50
cs. kir. arany	5.68	5.68
Napóleoni éár	9.50	9.61
válto Londonra	119.75	119.95
• Párisra	47.40	47.45
• Berlinre	58.70	58.80

— **Üzleti tudósítás.**
Baján, 1883. október 17-én
Buza uj. 9.30
Zab ó 6.5
Árpa 6.75
Rozs uj. . . . . 7.—
Kukorica 4.80
Küles 6.25
Bab. . . . . 9.—
Az árak 100 kilogr. után.

AZ ELSŐ CS. KIR.
DUNA GÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT
pósta- és személyzáslító hajójának
MENETRENDEJE.
Érvényes 1883. okt. 16-tól tovább intézkedésig.
P o s t a - h a j ó k :
Bajáról Orsovára: kedden és szombaton d. u. 3 órakor
Bajáról Mohácsra és Zimonyba: vasárnap, kedd,
szerda, csütörtök és szombaton d. u. 3 órakor.
Bajáról Budapestre: hétfőn, szerdán, csütörtökön,
szombaton és vasárnap d. u. 5 órakor.
Személyzáslító-hajók:
Bajáról Budapestre: naponta delután 1 órakor,
Bajáról Mohácsra: naponta esti 8 órakor.

Felelős szerkesztő:
C SERBA FERENC.

**Szab. zuzó- és darma-
malom. „Terno”, min-
dennemü gabonaneműk zu-
zás s darabolására, valamint
egyéb termények porlasztá-
sára. Ára 30 futól 100 futg.**
Ugyiszintén a hordható gyümölcs-
aszáló: „Phönix”, min-
denfélü, mint a gyümölcs,
növények, gabonaneműk, bus
(hal), kivonatok stb. aszálá-
sára (szárítására), eléggé gyá-
rkorlatian elismerve; 50%
idő- és 70% túelőanyaggal megtakarítá-
sával; — minden túelőanyaggal fűthe-
tő; 124 egész 190 forintig szállítja
KRAUSS és TÁRSA cs. kir. sz. gép-
gyára, Bécs, (Währing.)

**A LEGJOBB
szivarkapapir
LE HOUBLON**
francia gyártmány.
Utánzóitól óvatlik a t. közönség!
Csak igy valódi szivarkapapir
ha minden lap LE HOUBLON
jelt visel s borítéka alábbi véd-
jegy s signatúrávalvan ellátva.
Cawley & Henry
Propriétaires
PAPIER A N ANAS
Qualité supérieure
LE DRAPEAU NATIONAL
Bleu ou Jaune
Sur Armes de chaque Pays

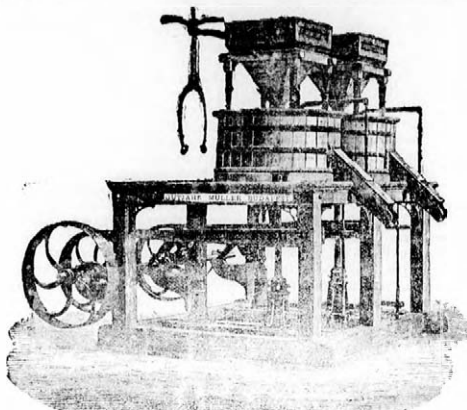
zót, hanem, ami kezezügyébe akadt: azzal
volt szives magán a műtétet elvégezni. Így
pédául gyakran megeseget, hogy a selyem-
nyakraválóját mártotta a forró leveles tába, —
vagy egy fehér himzses zsebkendőt áztatott
meg a kalamárisban s azzal kente-fente össze
magát gyönyörűen.
Különbem nem valami gyöngyöleg volt
K u s z i n a k, (ó róla beszélék.) annyit mon-
dhatok. Igaz, hogy nem gondok öszitök meg,
mert hiszen ellátása halálós holtáig biztosít-
tatt, emni-inni valója akadt, ha nem is
valami bőven; de hát hiszen ez, az életre
mind keves. Szükséges egy kis szellemi élet
is, társaság, öszekötöttés, magasabb műél-
vezet . . .
Mindezekben pedig nem vásótt foga a
szegény Kuszinak.
Örökös egyformaságban élt, s többnyire
magára volt hagyatva. Unalmában mindég a
füle tövét vakarta, vagy a túrók előtt csinált
grímásozokat, vagy kalamájkát tánczolt az
ágyon, az asztal közepén, a szekrény tetjén
. . . Ha ezt is megunta, felakasztotta magát
a fogasra s úgy hintázott jobbra-balra.
Mert — tesszik tudni: — Kuszi m a-
j o m volt. Igen, allele besületes majom,
foeminiini generis, kit a gazdája úgy hozgatott
drága pénzért, (35 frt volt az ára) egyenesen
Trieszttól.
Mint vetemedett ennyire Varneszy Ven-
czel, a Kuszi gazdája, hogy ily rettenetes
összeget adott ki egyszerre? És pedig egy
majomért? Valóban ez olyan talányeszerű
kérdés: melyre csak én tudok megfelelni.
Hát megis felelek. Hanem tessék megenged-
ni, hogy elbírló kezdem a dolgot. — — —

— Juliska kisasszony! egyet mondok;
ha majd az a frater faképnél hagyta, akkor
megint előjövök és megkérdézem akar-e fele-
sége lenni? Jó lesz így?
— Ne fáradjon Venczel ur: még akkor
se fogom szeretni.
— Nem bánom én, csak legyen a fele-
ségem. . . majd csak hozzáam szokik valahogy
Venczel urnak jóslata beteljesül; nem
is nagyon soká kellett várakozni. Gyula urfi
hütelien lett a kis varróleányhoz, ami nem is
valami különös történet. Különösebb az, hogy
Venczel ur állhatatos maradt s ujjalag felke-
reste Juliskát.
— Itt vagyok drága kisasszony! Ar-
gyirus királyfi eljött az ő tündér lónájáért.
Juliska elnevette magát, pedig éppen-
sággal jobban volt hajlama a sárasra.
— Ugyan hogy tréfálhat Venczel ur
ilyen komolyan.
— Nem tréfálok én.
— Csakugyan azt hiszi, hogy Argyirus
királyfi.
— Természetes, hogy én vagyok, a szebb
fajtából. hehe! . . . azonban térjünk a dolog-
ra. Nagyon szeretnék mielőbb megházasodni.
— Jó gondolat Venczel ur! Szerencsét
kívánok!
— Nem addig a! Én kegyed nélkül
sohasem leszek boldog.
Juliska bánatos arczán egy pár köny-
cesep perült végig. Milyen szív! Mily hősi
szerelem!
— Venczel ur! Maga nagyon derék
ember. Én igazán érzem, hogy nem vagyok
méltó szerelmére, én, — a nyomorult elbu-
kott leány! . . . Soha, soha sem togok férj-
hez menni!

— Nem-e! — Majd meglátjuk! Ne gon-
dolja ám, hogy rossz dolga lesz mellettem;
dolgozom én, mint a kutya, csak hogy az én
egyetlen Juliskámnak minden kívánságát tel-
jesíthessem. Micsoda? Még házi ur is leszek,
csak hajlong meg a nagybátyám, és hagyja
rám trombitát; mert ő neki egész gyára
van Gráczban . . . No, hát feleljen!
Bizony Juliska halgatott és folyton
közöszett.
— Hát akkor én megölöm magam! ki-
áltott egész dühvel Venczel ur; addig fujok
egy bombardont, míg a lelkem kiszalad a
végén.
Látszott a szörnyű elhatározás rajta.
Juliska megrezgett . . . Egy gondolat villant
meg fejében. Szilaján felugrott, szeméi tűz-
villámokot szörtak, arca kipirult . . .
— Jól van Venczel ur! kiáltott határo-
zottan. Egy feltétel alatt felesége leszek.
— Mindenre készek vagyok!
— Szerenzen megának jóletét, gazdag-
ságot . . . akkor jöjjön el értem; én urnó
akarok lenni, gazdag, iryigvelt urnó . . .
Elfogadja a feltételt!
— El! válaszolt határozottan a völe-
gény-jeölt.
Juliska odavetéte magát a férfi keblére
s engedte, hogy Venczel ur össze-vissza csö-
kolhassa. Aztán kiszakította magát karjából.
— Most már végeztünk Venczel ur! la-
ten áldja meg!
— A viszontlántásig! . . .
Venczel ur elrohant. Juliska pedig két
kezebe takarta arczát, tédre rogyott és sírt
keservesen . . .
(Vége köv.)

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
 legítisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
 legjobb Asztali-és üdítő ital,
 kitűnő hatásának bizonyult köhögéssel, gége bajknál,
 gyomor-és hólyag hurtnál.
ÉDECEK (az emésztés elősegítésére).
 Mattoni Henrik, Karlsruhadban (Eszerszág).

GUTJAHR és MÜLLER BUDAPESTEN.
 Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
 a Margithidközelében.
 Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint !

Trieurök gazdaság számára :
 Járgány-cseplőgépek,
 Szelelő rosták,
 Kukorica morzsolók,
 Szecca vágók,
 Borsajtók.
**Különlegességek malmok szá-
 mára :**
 Dupla malmok,
 Malom trieurhengerek,
 Gabona osztályzó-hengerek,
 Koptató gépek,
 Daraválasztó gépek,
 Tararók, Detacherök.
Malom alkatrészek u. mint :
 Transmissiók,
 Szijkerékek.
Rosta lemezek :
 Cseplőgép rosták,
 Liszthenger sziták,
 Koptató lemezek,
 Ráspoly lemezek,
 s. t. b.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Wiese és Társa,
 es. kir. szab. pénzszekrény-gyárosok.
Bécs, BUDAPEST, Prága.
 Fiók-raktár : Budapest, sugárút 2. sz. (Froncière palota),
 ajánlják az ismert s kitűnő gyártmányú tűzmentes és betörés elleni biztos
PÉNZ-SZEKRÉNYEIT,
 kéziszekrényeit, másolósajtóit és műzárjait
 a legnagyobb választékban a legutányosabb árakon.
 Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.
 NB. Minden félreértés kikerülése végett kérjük a n. é. közön-
 seget cizgunket, mely már több mint 30 év óta fennáll, a hason, de sok-
 kal később keletkezett (Wiese TIVADAR és Társa) czegeket össze nem
 tévesztent.

Berlin. Hoff János csász. kir. udvari maláta-készítmények gyarosa Bécsben. Szt.-Pétervár.

Hoff János-féle
malátakivonati egészségügyi sör.

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorhajok, sorvadás, vérszegénység s az altesti szervek rendetlen működése ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer adódnak mindenféle betegségek után. Ára palackonként 60 kr.

A gyógyszeranyag és az egészségét előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London, 1881. érdem oklevele.

Aláírások :

Ő felsége Viktoria angol királyné. — Királyi ő fensége az Edinburgi hercege. — Spenser, a kiállítás elnöke. — John Eric Erichsen a bizottság elnöke — Judge Mark H titkár.

Hoff János-féle
konzentrált malátakivonat.

Mell- és tüdőbajok, idült köhögés, hurut és égőfő-hajok ellen. — Biztos siker, s igen kellemes szer Palackonként 1 frttal és 60 krali is.

Hoff János-féle
malátakivonat mellezukorkák.

Felülmúlhatlan a köhögés, rekedtség és elnyákosodás ellen. A számtalan hamisítások végett kék csomagolásra és a valódi malátakivonat czukorkák vedőjére (a feltaláló arczképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagokban 60, 30, 15 és 10 krali.

Felülmúlhatlan a köhögés, rekedtség és elnyákosodás ellen. A számtalan hamisítások végett kék csomagolásra és a valódi malátakivonat czukorkák vedőjére (a feltaláló arczképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagokban 60, 30, 15 és 10 krali.

Hoff János-féle
malátacsokoládé.

Testi- és idegyengeségben szenvedő egyéneknek feltétlenül tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű kiváltképen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete mint nagyon izgató megtartva, 1/2 kilós csomag 1 frt 80 kr, 30 és 60 kr, 1/4 kilós csomag 2 frt 40 kr, 1 frt 60 kr, és 1 frt.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorhajok elterelőneds, lesoványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitüntetve alapítottatott 1847-ben

A valódi malata kivonat készítmények feltalálója s egyedüli készítője

Hoff János es. k. udv. szállító urnak, es. k. tanácsos,

Európa csaknem valamennyi fejedelmének udvari szállítója, Bécs, I. gyári raktár : Graben, Bräunerstrasse 8. Gyári helyiség : Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Elismert nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb égvényesek részéről 1882-ben császári ő fensége Károly Lajos főherceg, Frigyes főherceg, király ő fensége a valesi herceg, Ligne herceg az oldenburgi hercege, a reussi hercege, Ferencz kisasszony, királynek ő felségének felolvasója, Maria Valeria hercegnő királyi ő fensége angol nevelője, a Meiternich család, Clam-Gallas, Karacsony, Batthyányi, Rommerek ő nagyméltósága Philippovics tábornokszernagy, gróf Wurmbbrandt, sat. sat. Ajánlja orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Schindler, Granichstatten s számos mások által Bécsben.

Őt legujabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből és a vidékről 1883. szeptemberben.

Sok százezer, kikről már lemondtak, a Hoff János-féle maláta készítmények által még ma is orvándhatnak. (A felelültek saját szavai.)

Bécsi gyógyjelentés.

Tekintetes ur! Teljes egy évig sinthetőn fájdalmas gyomorhurutban és köhögésben, használna volt minden gyógyszer, míg csak az ön kitűnő Hoff János-féle malátakészítményeit nem használtam; nehegy hónapja a köhögés tökéletesen megszűnt, étvágyam ismét megjött s egészségem az ön Hoff János-féle malátakivonati egészségügyi sörrel által tökéletesen helyreállt. Fogadja legfőbbörül köszönetem. Egyidejűleg egy magyar nyelven írt köszönet-iratot, mellékelek, sziveskedjék azt minél szélesebb körben elterjesztetni.
 Mező-Kovacs István.
 Tekintetes ur! Felkérlek az ön Hoff János-féle malátakivonati egészségügyi sörrel 13 palack s két zacskó malátamellezükönök postabiztonsággal mellet való azonnali gyors megküldésére. Örömmel tudatom, miszerint én az ön gyártmányát igen szivesen használnom s azok nekem igen jól is tesznek, s gyógyhatásosok. Mely tisztelettel Szt.-Andria, Villach mellett, 1883. szeptember 5.
 Peichl M. igazgató

Orvosi gyógyelismerés.

Tekintetes ur! Van szerencsém ennek azon kellemes tudósítást tolni, miszerint a Hoff János-féle maláta készítmények eddig még valamennyi betegemnél, kik légzőszervi bántalmak elvagyban s emésztési bántalmakban már régebb időktől óta szenvednek, a legsikeresebbeknek bizonyultak, mert is több helyen em. posta útjának mellet, Szt.-hall János urnak Brün-
 ben" cím alatt, 25 palack malátakivonati egészségügyi sör és 3 zacskó malátacsukorkákát a megküldésére. Bruttó 1883. szeptember 11. Mely tisztelettel
 Dr. Fránde József, gyakorló orvos.

Óvás!

Csakis valódi Hoff János-féle maláta gyártmányokat kell kérni, az es. kir. horesk törvényeknél Ausztria-Magyarországon bejegyzett joggal (a feltaláló arczképevel.) Más nem valódi készítmények nélfőzők a Hoff János-féle maláta-gyártmányok gyogyhatyagait s a valódi készítesí modjait és orvosi nyilatkozatát szerint ártalmas hatásosk is lehetnek. A legelő valódi nyilatkozat Hoff János-féle maláta-czukorkák kék papírban vannak. Vételnél határozottan csakis ügyelni kell kérés. — A Hoff János-féle maláta kivonataczukorkák kék papírban vannak. 60, 30, 15 és 10 krali.
 Főraktár: BAJA : Alkotó Irod. CSERÉVENKA : Endrőfő F. SZABADKA : Csigolyás Dóme öz. MOHÁCS : Schlesinger M. ZOMBOR : Galie Fülöp gyógyszer. KALOCSA : Behr, Lipót B. PÁRS : János Flornia. SZEGSZÁRD : Balm Adólf. TOJNA : Ebenharti Tyula és ugy az ország legtöbb gyogytárában.

Bécs, 1883. szeptember 11.
 Nem mulasztathom el önnek, a férjemet már negy hónap óta gyöttrő gyomorhurutnak csodálatos meggyógyításáert legfőbbörül köszönetem tolni ki. Férjem sok mundenle szert használt, de sajnos, minden siker nélkül, míg végre egyszer az újságból véletlenül az ön öly csodálatos hatású Hoff János-féle malátakészítményekről hírt olvastam. Megkísérlettem, s az ön Hoff János-féle malátakivonati egészségügyi sörnek rövid használatá után jelentékeny javulás állott be, s most a huszonegyedik palack elhasználása után ferjem tökéletesen egészséges.
 Fogadja ugy én, mint ferjem legbiztosabb halaköszönetét s még azon his kerésem volna, jelen soramat a hasonló bajokban szenvedők javára sziveskedjék a nyilvánosság elé bocsátani. Mely tisztelettel Platenik Franziska. Neutindhausen tóidschleggasse 28.

A legujabb bécsi köszönetirat 1883. szept 7-ől.

Felkérlek újból 13 palack Hoff János-féle maláta kivonati egészségügyi sörnek megküldésére, mert ha azt csak nyolcz nap sem használnom is, már is örömmel annak szüküségességét, én azt már kéteve hogy használnom, s azon meggyőződésre jutottam, hogy az nekem igen jót tesz, mi okból azt igen olajtanom a nyilvánosság elé terjesztim. — Mely tisztelettel Bécs, 1883. szept. 5.
 Bargetzi Ferencz,
 cukrász, Máriahilferstrasse 62.

Paris. London. Budapest. Grác. Hamburg. Frankfurt a Majna mellett. New-York.

Üzletalkatási éve 1847.

Valamennyi Hoff János-féle maláta készítmény 58-szor lett császárök és királyok által kitüntetve.